

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 105. — ŠTEV. 105.

NEW YORK, FRIDAY, MAY 4, 1928. — PETEK, 4. MAJA 1928.

VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI.

BELA KUN BO DEPORTIRAN

AVSTRIJA NOČE IZROČITI ZLOGLASNEGA KOMUNISTA

Bela Kuna, madžarskemu komunističnemu krvniku, bodo najbrž dovolili povratek v Rusijo. — Avstrija ga noče izročiti madžarskim oblastim.

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 3. maja. — Madžarske oblasti so naslovile na dunajsko vlado zahtevo, da jim izroči Belo Kuna, ki je sedaj zaprt na Dunaju pod obdolžbo, da je bil zapleten v novo zaroto. Zahteva se opira na medsebojno pogodbo med Madžarsko in Avstrijo.

DUNAJ, Avstrija, 3. maja. — Avstrija se bo branila ugoditi prošnji Madžarske za izročitev Bela Kuna. Uradni krogi opozarjajo na to, da se od Madžarske nevedeni razlogi isti kot so bili navedeni v slični prošnji leta 1920. Že takrat se je opirala proti-revolucija na uradna dejanja Kuna, dokler sta imela on in komunistična stranka v Budimpešti moč v svojih rokah. Nova prošnja navaja le še večje število imen proti-revolucionarjev, kojih smrt je zakrivil Kun.

Avstrijski juristi povdarjajo, da ni nobenega pravomočnega dokazilnega materiala za trditev, da je nekdanji sovjetski diktator morilec teh ljudi.

Ob istem času pa je avstrijska vlada zelo na tem interesirana, da se iznebi Kuna. O kaki izročitvi madžarskem oblastim ne more biti nobenega govora, ker je treba računati na Dunaju s čustvovanji milijonov delavcev v Avstriji in tudi v Nemčiji. Ti delavci bi se najbolj odločno protivili izročitvi Kuna Horthy-jevemu režimu, ker bi pomislilo to isto kot njegovo smrt.

Problem, s katerim se mora sedaj pečati vlada Seipela, je, da spravi lahko Kuna zopet nazaj varno v Rusijo. Ker bi moral pasirati nemško ozemlje, je treba računati s tem, da bi zahtevala nemška vlada kot proti uslugo oprostitev nemških inženirjev, ki so obtoženi sabotaže v premogovnikih. Tudi v Nemčiji je še neka obtožba proti Beli Kuni radi njegovih domnevanj odnošajev z ustajo leta 1922 v osrednji Nemčiji.

Pot preko Nemčije bi bila na vsak način edina, ker bi ne dovolile niti Čehoslovaška, niti druge dežele Kunu prehoda.

POLICIST POBEGNIL

Prejanci policist je pobegnil z Welfare otoka. — Beg je presenetil jetniške in policijske glavarje.

Dva meseca poprej predno bi moral biti izpuščen z Welfare otoka v New Yorku, je pobegnil Canice Neary, ki je že prej dostikrat ušel roki pravice. Zaposlen je bil na otoku kot trusty. Poroča se, da je Neary bogat.

Približno vse kar se je vedelo večerj glede Nearyja na otoku, je bilo, da je izgubil njegovo odsotnost so zapazili pri večernem štetju jetnikov, vendar pa ni znano, če je pobegnil preko Queensboro mostu ali s pomočjo čolna.

Profesor Einstein zbolel.

BERLIN, Nemčija, 3. maja. — Profesor Albert Einstein, ki je bil tekom zadnjih par dni v postelji, se nahaja na poti k izboljšanju. Kot se glasi, trpi 57 let stari njujork na razmišljanju sreča, iz česar pa ne izvira nobena nevarnost na njegovo življenje, kot izjavlja njegova zdravniška.

Radikalci zmagali proti Keudellu.

BERLIN, Nemčija, 3. maja. — Poskusi nemško-nacionalnega državnega ministra za notranje zadeve, dr. Walterja von Keudella, da izsili razpust "Rdečih frontnih borilcev", ki obstajajo iz komunističnih krogov Nemčije, so se izjalovili sedaj vsled odločitve državnega sodišča. Sodišče se je postavilo na stališče, da ni utemeljena trditve ministra, da lahko ta organizacija povzroči volilne neredne ter onemogoči poštene volitve in da ni nobenega razloga za razpust te organizacije.

Alzačan vztraja pri svojem stališču.

PARIZ, Francija, 3. maja. — Alzaški avtonomist, dr. Evgen Ricklin, ki je bil procesiran s strijnajstimi nadaljnimi v Kolmarju, ker so se ti baje zarotili, da preskrbe Alzačiji neodvisnost, je izjavil danes, da so povzročili nesporazume s Francijo v glavnem iz izgnanstva vračajoči se Alzačani, ki hočejo stresti sedaj svojo ježbo nad rojaki, ki so ostali pod nemškimi gospodstvom. Alzačani niti ne mislijo na to, da bi se zopet podali pod nemško gospodstvo in prav tako se nočejo brezopojno izročiti v roke Franciji. Hočejo biti prosti obci ter upravljati same sebe.

SINCLAIRJEVI IN STEWARTOVI GREHI PRIDEJO NA DAN

Kompaniji sta bili družabnici v Illinoisu. — Odvetnik razkrinkan kot lažnjivec. — Preiskovalni komitej se je razšel. — Krivdo zvrčajo drug na drugega.

WASHINGTON, D. C., 3. maja. — Ne da bi dal kakršnihkoli omenitev vrednih pojasnil glede zloglasnega več kot trimilijonskega korupcijskega sklada Continental Trading Company, je zaključil včeraj Harry T. Sinclair svoje pričevanje pred senatnim Public Land komitejem, nakar se je komitej za nedoločen čas razšel.

Sinclair je pripovedoval komiteju, da mu je dal \$757,000 Liberty bondov Continental sklada Harry M. Blackmer, ubežna priča v petrolejskem procesu, da pa ni vedel, da izvirajo sekurite iz "dobrih" Continental Trading kompanije in da jih je dal pred enim tednom Sinclair Crude Oil Purchasing Co., potem ko jih je šest let prikrival.

Petrolejski magnat je izjavil, da je o Continental transakciji pogosto razpravljal s polkovnikom Robertom Stewart, predsednikom Standard Oil Co. iz Indiane, da pa sta medsebojno prikrivala, da sta dobila del bondov Continental Trading Co.

Člani komiteja so nato opozorili na to, da je izjavil zagovornik Sinclairja, Martin Littleton, v svojem nagovoru na poroto v prvem Sinclairjevem Teapot Dome zarotilnem procesu, "da se bo dokazalo, da ni dal Sinclair nikdar nobenih bondov Fallu in da tudi ni imel takih bondov kot jih je opisal Owen Roberts".

Sinclair je naprtil odgovornost za to izjavo na ramena svojega zagovornika, ki protestiral proti temu, da prekorača komitej svoje meje.

Število delavcev v železnih rudnikih se krči.

DULUTH, Minn., 3. maja. — Število delavcev v železnih rudnikih severne Minnesote je bilo nadalje skrčeno vsled uvedbe novih strojev. Še ne dolgo nazaj je bilo zaposlenih v rudnikih Minnesote celih 20,000 delavcev, a sedaj jih je le še deset tisoč, ki so na delu tekoma zaposlene sezije in tudi njih število bo v kratkem skrčeno.

Močne parne in električne lopate so zavzele mesta delavcev. Največja teh lopat tehta 350 ton ter lahko dvigne osem do devet kubičnih jardov materiala naenkrat, s čemur nadomesti 500 delavcev.

V vseh rudnikih se prične polno obratovanje kmalu po prvem maju, ko zapuste prve ladje, obložene z rudo, Lake Superior. V preteklem letu se je proizvedlo v Lake Superior okraju 32,500,000 ton železne rude.

Klerikalci povzročili železniško nesrečo.

MEXICO CITY, Mehika, 3. maja. — Vsled omajanja železniških tračnic so povzročili klerikalni vstaji železniško nesrečo ob Mexico City-Guadaluajara progi, pri čemur je bil ranjenih nad 30 potnikov, kot se poroča iz Guadaluajare. Vlak, ki je skočil iz tira med Ocotlan in Limon, je bil natlačen s polno oseb, ki so se vračali s praznovanja prvega maja.

Paul Radonovič, uslužbenec Huasteca petrolejske družbe, je bil najhujše ranjen. Obe nogi sta mu bili skrajšani.

VSTAŠI DINAMTIRALI RUDNIKE V NIKARAGVI

Dva rudnika, ki sta last Amerikancev, sta bila uničena z dinamitom. — Pomožnega managerja, ki je bil odveden, še vedno pogrešajo. — Bivališče Sandina ni znano.

BLUEFIELDS, Nicaragua, 3. maja. — Ameriška zlata rudnika La Luz in Bonanza v severni Nicaragui sta bila baje razstreljena in uničena od vstašev.

Tako močna je bila eksplozija, ki je uničila La Luz rov, da so bili izruvana in podrti drevesa več kot eno miljo rpoč. — Jeli zjavil blaginčar rudnika Mr. Brown. Rekel je, da so se vstaši približali, se skrili v grmičevje ter čakali na njegov odhod, ko se je zavrnila strašna eksplozija.

Pomožni manager Johnson, ki je pripovedoval včeraj o eksploziji, je rekel, da so vseh pet in dvajset zabojev dinamita porabili za razstrelitev, ki je uničila stroje, rovski mlin, rovske hiše in urade.

Johnson je rekel, da je bil George B. Marshall, nadaljni pomožni manager rudnika, odveden kot jetnik na povelje generala Sandina. Poslali so ga v glavni stan vstaškega voditelja, ki se nahaja nekje bolj proti severu. Ni znano, kaj se je zgodilo z njim.

Bonanza rov, je bil istotako pognan v zrak, a tamošnja škoda ni tako obsežna in Johnson je mnenja, da bi bilo mogoče v nekako tih tednih obnoviti obratovanje, če bi ne bilo nikakih nadaljnjih vznemirjenj.

Policija mora plačati za aretacijo v Hyde parku.

LONDON, Anglija, 3. maja. — Tožba radi nerednega obnašanja v Hyde parku, radi katerega sta bila aretirana Sir Leo Chiozza Money in Irena Savagge, je bila včeraj zavrnjena v policijskem sodišču in policija mora plačati stroške v znesku desetih funtov. Money, ki je bil dvanaest let član parlamenta in nekaj časa tudi vladni uradnik, je odločno zanimal resničnost obdolžitve. Ko je stopila Miss Savagge na pričevalni stol, je odklonil sodnik tožbo s pripombo, da bi se ne smelo nikdar dvigniti take obtožbe.

Toča ubila šest otrok.

BUKARESTA, Romunska, 3. maja. — Pri nekem nenadnem tornadu in viharju, ki se je pojavil ob majski slavnosti, vršeci se na prostem, je bilo ubitih od toče, ki je padla v velikosti kurjih jaje, v Klausenburgu šest majhnih otrok. Dočim je bilo deset nadaljnjih otrok in odraslih ranjenih.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu. Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali našo se nealjvo ter točno postrežbo.

Dinarji	Lira
Din. 1,000	\$ 18.40
Din. 2,500	\$ 45.75
Din. 5,000	\$ 91.00
Din. 10,000	\$ 181.00
Din. 11,110	\$ 200.00

Nakazila po brzojavnem pisnu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, Phone: CORTLANDT 6887 New York, N. Y.

'ITALIA' NAD STOCKHOLMOM

Zračna ladja "Italia" je dospela nad Stockholm. — Odleteti hoče na Špicberge in pozneje preko Severnega tečaja.

STOCKHOLM, Švedska, 3. maja. — Italijanska zračna križarka "Italia", ki se nahaja na poti iz Stolpa v Nemčiji na Špicberge, se je pojavila slanes zjutraj ob enajstih nad Stockholmom. Križarila je v najlepšem solnčnem svitu preko mesta, dočim so brenčali krog nje aeroplani v porzrav. Stockholm je oddaljen od Stolpa 220 milj. "Italia" je nadaljevala kmalu nato svoj polet proti severu.

STOLP, Pomeranska, 3. maja. — Vodljiva zračna ladja "Italia" z generalom Nobile in člani njegove nameravane polarne ekspedicije na krovu, je poletela danes zjutraj ob polstirih oči tukaj za polet v Kings Bay na Špicbergih v dveh etapah.

Polet bo šel najbrž preko Gothdanda in Stockholma v Wadsoc, na severni obali Norveške, kjer se bo izvršilo medpristanje, da se vzame na krov nove zaloge bencina in gazolina.

Pri odletu v Stolpu je pomagalo dvesto mož kavalerijske posadke nemškega Reichswehrja. Ti so potegnili veliko zračno ladjo iz lope ter držali trdno za vrvi, dokler ni bilo vse pripravljeno za polet.

REKORD BI RAD PREKOSIL

Poročnik Thomas, ki hoče poraziti novi trajnostni rekord se nahaja še vedno v zraku.

ROOSEVELT FIELD, L. I. 3. maja. — Poročnik Royal V. Thomas, ki se je včeraj opoldne dvignil v zrak, da uveljavi nov trajnostni letalni rekord, se nahaja še vedno v zraku. Danes zjutraj se je zopet prikazal nad Roosevelt poljem, potem ko je krozil ponoči nad Mitchell poljem, ker ni tukaj nikakih luči za pristanje.

Jackson Martindell, finančni podpornik tega poleta, pravi, da kroži Thomas v višini 2500 čevljev, da ima dovolj časa, da se zopet polasti kontrole nad letalom v slučaju, da bi tekoma poleta zaspal. Če bo poskus uspešen namerava poraziti Thomas rekord Stinsona in Heldemana za eno uro. Rekord Stinsona in Heldemana znaša 53 ur, 46 minut in 41 sekund.

POSEBNI PODATKI

Pristojbina za izplačilo čila ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, all manji znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$300, po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po pismeni dogovoru.

